

JADRA

*

Jezeli $F: V \rightarrow W$ jest liniowe, to jadro jest podprzestrzenia V , a obraz - podprzestrzenia W : $\ker F \leq V$, $\operatorname{im} F \leq W$

DOWOD:

$$\ker F: \vec{0} \in \ker F: F(\vec{0}) = \vec{0}$$

Jesli $v_1, v_2 \in \ker F$, to wowczas $F(v_1, v_2) = f(v_1) + F(v_2) = 0 + 0 = 0$

dokonczyt dowod

Jadro pozwala nam zrozumiec, kiedy przekształcenie jest roznowartosciowe: $F: V \rightarrow W$ jest "na" jesli $\operatorname{im} F = W$, a jest 1-1 tylko jesli $\ker F = 0 = \{\vec{0}\}$ i wowczas jadro jest trywialne.

DOWOD: Zalozmy, ze jest 1-1. $F(\vec{0}) = \vec{0}$. Jezeli $v \neq 0$, to $F(v) \neq F(\vec{0}) = 0 \in W$.

Zalozmy, ze $\ker F = 0$ wiemy, ze $v_1, v_2 \in V$ takie, ze $F(v_1) = f(v_2)$ wowczas $F(v_1) - F(v_2) = 0$ $F(v_1 - v_2) = 0$, czyli $v_1 - v_2 \in \ker F \implies v_1 - v_2 = 0$ $v_1 = 0 + v_2 = v_2$

PRZYKLADY:

Wezmy macierz

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 7 \\ 2 & 5 & 8 \\ 3 & 6 & y \end{pmatrix}$$

ktora jest macierza przekształcenia bedacego endomorfizmem, czyli $F_1 = F_2 \in \operatorname{End}(\mathbb{R}^3)$. Wowczas:

$$\operatorname{im} F_A = \operatorname{Lin}\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}\right)$$

$$\ker F_A = \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} : \begin{cases} x + 4y + 7z = 0 \\ 2x + 5y + 8z = 0 \\ 3x + 6y + 9z = 0 \end{cases} \right\} = \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} : x + 2y + 3z = 0 \right\} = \operatorname{Lin}\left(\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}\right) \times \operatorname{Lin}\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}\right) = \operatorname{Lin}\left(\begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix}\right)$$

$$F_4: C(\mathbb{R}) \rightarrow \mathbb{R} \quad F_4(f) = \int_{-1}^1 f(t) dt$$

$$\operatorname{im} F_4 = \mathbb{R}$$

$$\ker F_4 = \left\{ f : \int_{-1}^1 f(t) dt = 0 \right\}$$

$$F_5: \mathbb{R}^{\mathbb{N}} \rightarrow \mathbb{R}^{\mathbb{N}} \quad F_5((a_0, a_1, \dots)) = (a_1, a_2, \dots)$$

$$\operatorname{im} F_5 = \mathbb{R}^{\mathbb{N}}$$

$$\ker F_5 = \{(a_0, 0, 0, 0, \dots) : a_0 \neq 0\}$$

RZEDY

Jesli V jest przestrzenia liniowa, a $A, B \subseteq V$, takimi, ze $a \cap B \neq \emptyset$ oraz $A \cup B$ jest lnz, to wowczas $\operatorname{Lin}(A) \cap \operatorname{Lin}(B) = 0$.

Jezeli $F: V \rightarrow W$ jest liniowe, to RZAD jest $\operatorname{rk} F = \dim \operatorname{im} F$

Tw o rzędzie $\dim V = \dim \ker F + \dim \operatorname{im} F = \dim \ker F + \operatorname{rk} F$ Twierdzenie o indeksie: $\dim V < \infty$, to wowczas

$$\dim \ker F = \dim V - \dim \operatorname{im} F$$

$$\dim \operatorname{im} F = \dim V - \dim \ker F$$

PRZYKLAD $V = \{P \in \mathbb{R}_{50}[X] : \int_{-1}^1 P(t)e^{-t^2} dt = 0\}$ Wezmy funkcje $G: \mathbb{R}_{50}[X] \rightarrow \mathbb{R}$ zadane $G(P) = \int_{-1}^1 P(t)e^{-t^2} dt$

$\operatorname{im} G = \mathbb{R}$, bo $G(1) = \int_{-1}^1 P(t)e^{-t^2} dt > 0$ $\dim \ker G = \dim \mathbb{R}_{50}[X] - \dim \operatorname{im} G = 51 - 1 = 50$ Dowod twierdzenia o rzędzie:

Niech A bedzie baza $\ker F \leq V$. A jest lnz, wiec $\exists A \subseteq C \quad B = C \setminus A$, gdzie C to baza V .

Chcemy pokazac, ze $|F[B]| = |B|$ i $F[B]$ jest baza dla $\operatorname{im} F$, bo

$$|A| = \dim \ker F$$

$$|B| = \dim \operatorname{im} F$$

$$\dim V = |C| = |A| + |B| = \dim \ker F + \dim \operatorname{im} F$$

Weźmy dowolne $v \in V$. Chcemy sprawdzić, że $F(v) \in \operatorname{Lin}(F[B])$.

$$v = \sum_{a \in A} \alpha_a \cdot a + \sum_{b \in B} \beta_b \cdot b$$

$$F(v) = \sum_{a \in A} \alpha_a \cdot F(a) + \sum_{b \in B} \beta_b \cdot F(b)$$

$$A \subseteq \ker F$$

$$F(v) = \sum_{b \in B} \beta_b \cdot F(b) \in \operatorname{Lin} F[B]$$

$A \cap B = \emptyset$ oraz $A \cup B = C$ jest lnz, więc ze wstępnego $\operatorname{Lin}(A) \cap \operatorname{Lin}(B) = \{0\}$. Jeżeli tak, to $0 = \ker F = \operatorname{Lin}(A) \cap \operatorname{Lin}(B)$ oraz $\ker F \cap \operatorname{Lin}(B) = \{0\}$ i wtedy $\ker F \cap \operatorname{Lin}(B) = \{0\} \implies F \upharpoonright \operatorname{Lin}(B)$ i F jest 1-1 na B . Jeżeli $\sum_{b \in B} \beta_b F(b) = 0$, to wtedy $F(\sum_{b \in B} \beta_b F(b)) = 0 \in \ker F$, ale B jest lnz, więc wszystkie $\beta_b = 0$ i $F[B]$ jest lnz.

WNIOSEK: $F: V \rightarrow W$, $\operatorname{Lin}(V) = \operatorname{Lin}(W) < \infty$ wtedy: $\ker F = \{0\}$ jest "na" i 1-1 oraz jest izomorfizmem.

Załozmy, że F jest "na". W takim wypadku $\dim \operatorname{im} F = \dim W = \dim V$ i z twierdzenia o indeksie $\dim \ker F = \dim V - \dim \operatorname{im} F = \dim V - \dim V = 0 \implies \ker F = \{0\}$. Tak samo implikacja w drugą stronę.

F jest 1-1 i F jest "na", więc F jest bijekcją i jest izomorfizmem.

DEF: izomorfizm $F: V \rightarrow V$ nazywamy automorfizmem.

Zbiór automorfizmów przestrzeni liniowej V oznaczamy $GL(V)$ lub $\operatorname{Aut}(V)$.

wniosek 2: jeżeli mamy krotki ciąg przestrzeni liniowych: $V_1 \xrightarrow{F_1} V_2 \xrightarrow{F_2} V_3$ (krotki ciąg dokładny) taki, że F_1 jest 1-1, F_2 jest na i $\ker F_2 = \operatorname{im} F_1$, to wtedy

$$\dim V_2 = \dim V_1 + \dim V_3$$

DOWÓD: F_1 jest 1-1, więc z tw o rzędzie $\dim V_1 = \dim \operatorname{im} F_1 + \dim \ker F_1 = \dim \operatorname{im} F_1 + \dim \ker F_2$, z drugiej strony $\dim V_2 = \dim \ker F_2 + \dim \operatorname{im} F_2 = \dim V_1 + \dim V_3$.

SUMA PROSTA

Jeśli mamy dwie przestrzenie liniowe V, W , ich SUMA PROSTA to $V \times W$ z działaniami

$$(v_1, w_1) + (v_2, w_2) = (v_1 + v_2, w_1 + w_2)$$

$$\alpha(v, w) = (\alpha v, \alpha w)$$

i oznaczamy $V \oplus W$.

Jeśli $F_1: V_1 \rightarrow W_1$ i $F_2: V_2 \rightarrow W_2$, to $F_1 \oplus F_2: (V_1 \oplus V_2) \rightarrow (W_1 \oplus W_2)$

Jeśli $V_1 \xrightarrow{F_1} W_1 \xrightarrow{G_1} U_1$ i $V_2 \xrightarrow{F_2} W_2 \xrightarrow{G_2} U_2$, to

$$(G_1 \oplus G_2) \circ (F_1 \oplus F_2) = (G_1 \circ F_1) \oplus (G_2 \circ F_2)$$

wystarczy podstawić $(v_1, v_2) \in V_1 \oplus V_2$ i przeliczyć (ĆWICZENIA)

Jeśli mamy $V \supseteq U, W$, takie, że $U \cap W = \{0\}$, to wówczas mamy izomorfizm naturalny $U \oplus W \rightarrow U + W$ zadany $(u, w) \mapsto u + w$. Jeśli $V = U + W$, to mówimy, że V jest sumą prostą U i W .

PRZESTRZEN DUALNA

Jeśli V to przestrzeń liniowa, to $V^* = \operatorname{Hom}(V, K) = \{f: V \rightarrow K : f \text{ jest liniowe}\}$ i elementy V^* nazywamy funkcjonalami (na V).

LEMAT: $V^* \geq K^V$ to przestrzeń wszystkich funkcji $V \rightarrow K$, niekoniecznie liniowych